Ministra Agnieszka Dziemianowicz - Bąk

Ministerstwo Pracy Rodziny i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

Szanowna Pani Ministro

Wychowawcy a wcześniej nauczyciele zatrudnieni w Domach Dziecka, zostali w 2013 r., z mocy ustawy zdegradowani zawodowo. W owym czasie pozbawiono nas tytułu zawodowego nauczyciela oraz ochrony wynikającej z Karty Nauczyciela a przy tym godności i prestiżu.

Szanowna Pani Ministro nie rozumiemy dlaczego nam wychowawcom i specjalistom zatrudnionym z Domach Dziecka nie przysługuje np. urlop na poratowanie zdrowia czy inne uprawnienia przysługujące nauczycielom. Domagamy się wyrównania różnić pomiędzy nami pracownikami domów dziecka a nauczycielami zatrudnionymi w placówkach edukacyjnych.

Wszyscy wychowawcy zatrudnieni w domach dziecka spełniają wymogi ustawowe dotyczące wykształcenia. Wszyscy pracujący z dziećmi mają wykształcenie pedagogiczne, a mimo to nasz status zawodowy i prestiż wynikający chociażby różnic w wynagrodzeniu odbiega od tego, jaki mają nauczyciele zatrudnieni w szkole, czy wychowawcy zatrudnieni w Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapeutycznych czy Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych.

Przecież to wychowawcy w Domach Dziecka przez 24 godziny na dobę zajmują się szeroko pojętym wychowaniem dzieci, które doświadczyły przemocy. To my podobnie jak nauczyciele, zajmujemy się też dokumentacją pisząc opinie na potrzeby sądów i innych instytucji z którymi dla dobra dziecka współpracujemy. To my dodatkowo pracujemy z rodziną, na rzecz powrotu dziecka do rodziny, która przezywa kryzys. To my dbamy o zdrowie naszych dzieci, wspierając w różnych sytuacjach życiowych. Dlaczego więc nasza praca jest niedoceniana przez rządzących? przecież wykonujemy zawód cieszący się dużym zaufaniem społecznym.

Pani Ministro nie jesteśmy też tak liczną grupą zawodową, jak nauczyciele, abyśmy naszymi oczekiwaniami doprowadzili budżet kraju do ruiny, może warto aby instytucjonalna piecza zastępcza była finansowane bezpośrednio z budżetu państwa a nie z budżetów samorządów lokalnych, które są na różnym poziomie zasobności.

Czy zdaniem rządzących wychowawcom w domach dziecka nie powinny przypadać w udziale takie same uprawnienia jakie przysługują nauczycielom w szkole, czy

wychowawcom zatrudnionym w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych czy Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapeutycznych, przecież pracujemy z tymi samymi dziećmi.

Pracownicy Domów Dziecka domagają się sprawiedliwego traktowania, posiadają wykształcenie pedagogiczne i doświadczenie w opiece nad dziećmi, w tym z konieczności, nad dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z dziećmi z zaburzeniami psychicznymi, dziećmi uzależnionymi od środków psychoaktywnych i mającymi, coraz częściej konflikty z prawem. Wykonujemy swoją prace w bardzo trudnych warunkach, kiedy na 14 dzieci, w różnym wieku, zaburzonych czy w depresji przypada tylko jeden wychowawca.

Wnosimy o podjęcie dialogu z pracownikami domów dziecka w celu poznania problemów tej grupy zawodowej i w celu poprawy warunków opieki nad dziećmi niedostosowanymi społecznie czy dziećmi po traumatycznych przeżyciach, które decyzją sądu przebywają poza środowiskiem rodzinnym.

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

SEKRETARZ STANU
Aleksandra Gajewska

BPD-V.055.4.2024.ES
Warszawa, dnia 27 marca 2024 r.

ZAWIADOMIENIE
O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. 2018 poz. 870), w związku z petycją w sprawie sytuacji pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, uprzejmie informuję.

Na mocy przepisu art. 204 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024 r. poz. 177) z dniem wejścia w życie tej ustawy, tj. z dniem 1 stycznia 2012 r., uchylono przepis Karty Nauczyciela, zgodnie z którym ustawę tę stosowano także do wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych przed dniem 1 stycznia 2004 r. w publicznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Jednocześnie ustawodawca, w art. 237 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w stosunku do tej grupy pracowników przewidział 2-letni okres przejściowy, po ustaniu którego osoby te miały stać się pracownikami samorządowymi. Oznacza to, że od dnia 2 stycznia 2014 r. wskazane osoby stały się pracownikami samorządowymi w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530, z późn. zm.).

Obecnie nie ma możliwości prawnych zatrudniania wychowawców w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na podstawie przepisów Karty Nauczyciela. Podstawą zatrudniania mogą być jedynie ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2023 r. poz. 1465, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

Ponadto rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960) określa kwoty minimalnego miesięcznego poziomu wynagrodzenia zasadniczego ustalonego w kategoriach zaszeregowania. Załącznik nr 3 ww. rozporządzenia wskazuje kwoty minimalnego

wynagrodzenia przysługującego wychowawcom w zależności od kategorii zaszeregowania. Tak określona stawka wynagrodzenia pozwala samorządom lokalnym na dostosowanie poziomu wynagrodzeń do możliwości finansowych jednostki oraz struktury wynagrodzeń na danym terenie.

Wskazane wyżej rozporządzenie Rady Ministrów określa możliwości zatrudnienia i określania stanowisk pracowników, co daje samorządowi możliwość wyznaczenia ścieżki rozwoju zawodowego, a co za tym idzie awansu stanowiskowego i finansowego dla pracowników. W rozporządzeniu bowiem wskazane są jedynie kwoty minimalnych wynagrodzeń, w związku z czym samorządy mają możliwość elastycznego ustalenia wysokości wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w podmiotach instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Przepisy ww. rozporządzenia Rady Ministrów nie zawierają zasad i warunków awansowania pracownika na stanowisko wyższe. Decyzję o awansowaniu pracownika na stanowisko wyższe podejmuje pracodawca, który bierze pod uwagę całokształt okoliczności dotyczących zatrudnienia pracownika oraz wykonywania pracy na powierzonym stanowisku, w tym spełnienie minimalnych wymagań kwalifikacyjnych przewidzianych w rozporządzeniu dla danego stanowiska. Przedmiotowe rozporządzenie Rady Ministrów nie określa konkretnych wymagań kwalifikacyjnych, lecz odsyła w tym zakresie do odrębnych przepisów, tj. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zaś ramy kwalifikacyjne dla określonych pracowników instytucjonalnej pieczy zastępczej, natomiast nie tworzy wymogów warunkujących uzyskanie przez nich kolejnych stopni zawodowych, co daje pracodawcy możliwość elastycznego podejścia do kwestii awansu zawodowego pracowników.

Zgodnie z art. 20 ustawy o pracownikach samorządowych, pracownik samorządowy, który wykazuje inicjatywę w pracy i sumiennie wykonuje swoje obowiązki, może zostać przeniesiony na wyższe stanowisko w ramach awansu wewnętrznego. Awans wewnętrzny może zostać dokonany w ramach tej samej grupy stanowisk, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy o pracownikach samorządowych. Z uwagi na powyższe, kształtowanie sytuacji pracowników instytucjonalnej pieczy zastępczej zależne jest od decyzji uznaniowych organów zatrudniających pracowników.

Niemniej należy podkreślić, że postulaty dotyczące poprawy sytuacji płacowej między innymi pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych są poddawane analizie przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w kierunku przedstawienia propozycji zmian legislacyjnych.

Ponadto uprzejmie informuję, że Rada Ministrów na swym posiedzeniu w dniu 19 marca br. przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw przedłożony przez ministrę rodziny, pracy i polityki społecznej. Rząd zamierza w ten sposób umożliwić wprowadzanie programów, które dofinansują samorządom wynagrodzenia m.in.

pracowników zatrudnionych w jednostkach pomocy społecznej w kwocie 1 tys. zł brutto. Dzięki rozwiązaniom zawartym w projekcie możliwe będzie przyjmowanie programów rządowych, które dotyczą dofinansowania samorządom wynagrodzeń m.in. pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych. Dofinansowanie będzie dotyczyć także kosztów składek od wynagrodzeń. Nowe przepisy będą stanowić podstawę prawną do przyjmowania przez Radę Ministrów programów rządowych i określają ich ogólne warunki, natomiast zasady realizacji i rozliczenia przeznaczanych środków zostaną określone w poszczególnych programach. Projekt ustawy przyjęty przez Radę Ministrów trafi teraz do prac legislacyjnych w parlamencie.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że z inicjatywy Pani dr Agnieszki Dziemianowicz-Bąk - Ministry Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zostały powołane zespoły robocze, w tym zespół dotyczący spraw instytucjonalnej pieczy zastępczej, celem przedstawienia rekomendacji rozwiązań prawnych i organizacyjnych.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Aleksandra Gajewska
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

PW 877205

telefon
adres email
strona www

adres korespondencyjny
organu administracji rządowej